

Vissersstudie

Gezondheidseffecten van palingconsumptie

Informatiebrochure

Deze brochure bevat informatie over een nieuw wetenschappelijk onderzoek, namelijk de Vissersstudie. De informatie is bedoeld voor palingconsumenten die misschien mee willen doen aan het onderzoek. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door de afdeling Humane Voeding en de sectie Milieutechnologie van de Wageningen Universiteit.

U bent uiteraard geheel vrij in uw keuze om wel of niet deel te nemen aan dit onderzoek.

Het onderzoeksteam

Prof. Dr. Ir. E. Kampman, projectleider
Prof. Dr. A.J. Murk, projectleider
Dr. W.T. Steegenga, onderzoeker
Dr. D.E.G. Kok, onderzoeker
Drs. M.W. van den Dungen, onderzoeker

Als u ook na het lezen van deze brochure nog vragen heeft over het onderzoek kunt u contact opnemen met:

Myrthe van den Dungen

Tel: 0317 – 48 52 71

E-mail: myrthe.vandendungen@wur.nl

Indien u vragen heeft over het onderzoek die u liever niet met de onderzoekers wilt bespreken, dan kunt u contact opnemen met een onafhankelijke deskundige. Dr. J.J. van Binsbergen is de onafhankelijke arts voor dit onderzoek. Dr. Van Binsbergen is niet betrokken bij de uitvoering van het onderzoek, maar hij is wel op de hoogte van het onderzoek.

Dr. J.J. van Binsbergen

Tel: 0181 – 41 21 55

E-mail: jjvanbinsbergen@outlook.com

Te bereiken via de e-mail of telefonisch op werkdagen tussen 8.00 en 10.00. U krijgt een keuze menu te horen waarbij u 2 'voor overige zaken' moet kiezen. De praktijkassistente noteert uw gegevens en Dr. Van Binsbergen zal contact met u opnemen. Graag duidelijk in de e-mail vermelden, of aan de praktijkassistente doorgeven, dat het om de Visserstudie gaat.

Achtergrond:

Vis is goed voor de gezondheid, vooral vanwege de gezonde vetten, en het wordt dan ook aangeraden twee maal per week vis te eten, waarvan tenminste één keer vette vis. Soms zitten er echter ook schadelijke stoffen in vis, waarvan dioxines de meest bekende zijn. Deze schadelijke stoffen komen in vis terecht vanuit een vervuilde omgeving. Bepaalde wateren in Nederland, waaronder de grote rivieren en de Biesbos, zijn vervuild met slecht afbreekbare stoffen doordat veel vervuild slib daar is neergeslagen. Omdat paling veel vet bevat en dicht bij de waterbodem leeft, raakte deze daar zo vervuild dat de hoeveelheid verontreinigingen al jaren boven de Europese norm voor consumptievis zit.

De verwachting is dat regelmatige consumptie van verontreinigde paling leidt tot hogere gehalten van verontreinigingen in mensen. Of deze hogere gehalten in mensen ook effect hebben op de gezondheid is onbekend. Desondanks is het vanaf april 2011 niet meer toegestaan om paling, gevangen in dergelijke gebieden, voor consumptie op de markt te brengen.

Doel van het onderzoek:

Met medewerking van palingconsumenten willen wij onderzoeken of het regelmatig eten van paling uit verontreinigde gebieden, tot april 2011, heeft geleid tot hogere concentraties verontreinigingen in het bloed en of dit leidt tot gezondheidseffecten.

Opzet van het onderzoek:

We willen 2 groepen met elkaar vergelijken: consumenten van relatief vervuilde paling en consumenten van relatief schone paling.

In het bloed van de deelnemers uit beide groepen wordt als eerste gemeten of er verhoogde gehalten van eventueel aanwezige verontreinigingen zijn. Vervolgens vergelijken we deze gehalten met concentraties van gezondheidsindicatoren in het bloed, zoals verschillende hormonen en lever enzymen.

Wie worden gevraagd deel te nemen?

Wij zijn voor dit onderzoek op zoek naar mannen die in ieder geval in het verleden paling hebben gegeten die gevangen is in de verontreinigde gebieden (zoals het Biesbos gebied), en mannen die regelmatig paling eten afkomstig uit andere gebieden of kweekpaling.

U komt in aanmerking voor deelname aan dit onderzoek wanneer u:

- man bent
- tussen de 40 en 70 jaar oud bent
- minimaal 1x per maand paling eet
- akkoord gaat met de éénmalige bloedafname

Wat vragen we van u:

Als u bereid bent om aan het onderzoek deel te nemen, vragen we u vooraf om thuis een toestemmingsverklaring en een korte vragenlijst in te vullen. Met het ondertekenen en terugsturen van de toestemmingsverklaring geeft u aan dat u voldoende geïnformeerd bent en dat u mee wilt doen aan dit onderzoek. In de vragenlijst zal onder andere gevraagd worden naar uw visconsumptie en uw gezondheid. Het invullen duurt ongeveer 15 minuten.

De bloedafname voor dit onderzoek vindt plaats op een locatie bij u in de buurt. Wij vragen u om daar éénmalig nuchter naar toe te komen. Nuchter wil zeggen dat er op de avond voor de bloedafname vanaf 22.00 niet meer gegeten en gedronken wordt, behalve wat slokjes water, tot na de bloedafname. U wordt geprikt in uw arm terwijl u zit, waarbij meerdere buisjes bloed worden afgenomen. Er wordt in totaal 75 mL bloed afgenomen. Ter vergelijking, bij de bloedbank wordt normaal gesproken 500 mL bloed afgenomen. Tevens zullen we uw gewicht, lengte en heup- en taille omtrek meten. Na de bloedafname en de lichaamsmetingen bieden wij u een ontbijt aan.

Uitkomsten van het onderzoek:

Alle deelnemers ontvangen na afloop van het onderzoek een samenvatting van de resultaten. Als eerste (binnen 1 jaar) geven we groepsresultaten over de verschillen in ophoping van verontreinigingen in het bloed door het eten van paling. De overige resultaten volgen daarna. Wij kunnen deelnemers niet informeren over persoonlijke uitkomsten. Wanneer echter uw bloedwaarden afwijken van de standaardwaarden die ziekenhuizen aanhouden, zullen wij u hierover bellen en een brief sturen. Met deze brief kunt u naar uw huisarts gaan om de betreffende uitslag te bespreken.

De resultaten van dit onderzoek zijn onderdeel van wetenschappelijk promotieonderzoek en zullen voor publicatie aan een internationaal wetenschappelijk tijdschrift worden aangeboden. Zo kan een grote groep geïnteresseerden de uitkomsten van deze studie lezen. De onderzoeksresultaten worden gepubliceerd zonder namen van deelnemers te vermelden.

Vertrouwelijkheid:

Dit onderzoek is geregistreerd bij het college bescherming persoonsgegevens (CBP). Om de privacy zoveel mogelijk te waarborgen wordt het gebruik van namen op documenten tot een minimum beperkt. Daarom krijgt iedereen een deelnemernummer. Dit deelnemernummer zal worden gebruikt bij de registratie van de onderzoeksgegevens en het coderen van de bloedbuisjes. Dit voorkomt dat de resultaten direct tot u te herleiden zijn.

Het bloed dat tijdens het onderzoek verzameld wordt, zal alleen gebruikt worden voor het hier beschreven onderzoek. Indien u hier toestemming voor geeft (op uw toestemmingsverklaring), zal uw bloed maximaal 15 jaar bewaard worden voor bepalingen die achteraf van nut blijken voor dit onderzoek.

U mag wanneer u dat wenst uw deelname aan het onderzoek altijd stoppen. Hiervoor hoeft geen reden te worden opgegeven.

Werkt u mee aan het onderzoek?

Uiteraard beslist u zelf of u mee wilt doen aan dit onderzoek. Als u besluit deel te nemen aan dit onderzoek, dient u de toestemmingsverklaring (bijlage 1) en de vragenlijst terug te sturen in de bijgevoegde antwoordenvolp (een postzegel is niet nodig). U kunt de informatiebrochure zelf houden. Na het terugsturen van de toestemmingsverklaring en de vragenlijst nemen wij contact op met geschikte deelnemers om een afspraak te maken voor de bloedafname en de lichaamsmetingen.

Indien u dit wenst kunnen wij reiskosten die u maakt voor de bloedafname vergoeden. Dit onderzoek zal u, ondanks een waardevolle bijdrage aan de wetenschap, echter geen direct medisch of financieel voordeel opleveren.

Tot slot

Dit onderzoek is goedgekeurd door de Medisch Ethische Toetsingscommissie van Wageningen Universiteit, die het onderzoek heeft getoetst op medische en ethische aspecten. Er is ontheffing van de verzekeringsplicht verleend, omdat de commissie van oordeel is dat het onderzoek voor de personen zonder enig risico is.

Toestemmingsverklaring voor deelname (eigen versie)

Titel onderzoek:	Vissersstudie. Gezondheidseffecten van palingconsumptie.
Onderzoekers:	Prof. Dr. Ir. Ellen Kampman Prof. Dr. Tinka Murk Dr. Wilma Steegenga Dr. Dieuwertje Kok Drs. Myrthe van den Dungen
Dit onderzoek is positief beoordeeld door de Medisch Ethische Toetsingscommissie Wageningen Universiteit	
Doel en opzet van het onderzoek, alsmede informatie over selectiecriteria, vertrouwelijkheid van gegevens, verzekering en vertrouwensarts, zijn beschreven in de informatiebrochure.	
Verklaring <ul style="list-style-type: none">• Ik heb de informatiebrochure voor deelnemers gelezen. Ik kon aanvullende vragen stellen en deze zijn voldoende beantwoord. Ik had genoeg tijd om te beslissen of ik meedoe.• Ik weet dat meedoen geheel vrijwillig is. Ik weet dat ik op ieder moment kan beslissen om toch niet mee te doen. Daarvoor hoef ik geen reden te geven.• Ik wil een brief ontvangen die ik met mijn huisarts kan bespreken wanneer er bloedwaarden buiten het normale bereik worden gevonden.• Ik geef toestemming om mijn gegevens te gebruiken voor de doelen die in de informatiebrochure staan.• Ik geef toestemming om mijn onderzoeksgegevens tot maximaal 15 jaar na afloop van dit onderzoek te bewaren.• Ik geef wel/geen* toestemming om mijn bloedmonster anoniem tot maximaal 15 jaar na afloop van dit onderzoek nog te bewaren, zodat dit in de toekomst misschien kan worden gebruikt worden voor bepalingen die van nut blijken voor dit onderzoek.• Ik wil meedoen aan dit onderzoek.	
Naam:	
Adres:	
Postcode:	
Woonplaats:	
Telefoon	Mobiel:
	Vast:
Geboortedatum: - -
Datum:	Handtekening:
De onderzoeker verklaart hiermee dat bovengenoemde vrijwilliger voldoende geïnformeerd is over bovenvermeld onderzoek.	
Datum:	Handtekening:

* Doorhalen wat niet van toepassing is.